

Generelt ved svangerskap og porfyri

- Lite som tilsier at man trenger noen spesiell oppfølging av svangerskapet ved porfyrisykdom
 - Noen få får en forverring
 - Noen får en bedring
 - De fleste uforandret
- En studie utført av NAPOS konkluderer med at noe hyppigere svangerskapskontroller kan være fornuftig hos førstegangsfødende med aktiv AIP

Anbefalinger

- Vi anbefaler at det ved første svangerskapskontroll sendes inn en urinprøve for kontroll av porfyrinutskillelse i urin
- Sammenligningsgrunnlag hvis det senere i svangerskapet skulle være mistanke om akutte anfall



Ekstra prøver under svangerskapet

- Trenger ikke sende inn nye urinprøver for porfyrikontroll med mindre:
 - den gravide selv er engstelig og ønsker dette
 - det er mistanke om økt sykdomsaktivitet eller anfall

Alle gravide – også de med porfyri



Unngå utløsende faktorer

- Porfyrinogene medikamenter
- Tilstrekkelig inntak av karbohydrater
- Regelmessige måltider
- Svangerskapskvalme?
- Fysisk og psykisk stress
- Mye plaget? Delvis sykemelding?

Fødsel

- En fysisk og psykisk påkjenning som kan være utløsende i seg selv
- Planlagt vaginal fødsel
 - Kan ta lang tid
 - Husk tilstrekkelig karbohydrater
 - Glukoseinfusjon?
- Planlagt keisersnitt
 - Anestesilege må på forhånd sette seg inn i problemstillingen

Amming

- Personer med porfyri kan amme på lik linje med andre personer
- Kan være heldig i forhold til vektnedgang etter svangerskap


Ved mistanke om porfyrianfall

- Magesmerter under svangerskap og fødsel
 - hva er det?
- Send 20 ml lysbeskyttet morgenurin
- Sendes via lege
- Bruke rekvisisjonskjema som finnes på www.napos.no


Legemidler ved graviditet



Generelle råd ved graviditet:

- Tilbakeholdenhet med legemidler (spesielt 1. trimester)
- Men viktig å behandle ved indikasjon
 - Lavest mulig dose
 - Kortest mulig periode
- Folsyretilskudd! 

Akutt porfyri og bruk av legemidler under graviditet

- **Legemiddelbruk under graviditet**
 - Kan legemiddelet brukes ved graviditet? 
 - Trygg Mammamedisin
 - Kan legemiddelet brukes ved akutt porfyri?
 - NAPOS, legemiddeldatabasen
- **Aktuelle problemstillinger:**
 - Kvalme og oppkast - Regelmessig matinntak er essensielt
 - Kvalmestillende – flere trygge alternativer
 - Antibiotika
 - Normosang – ikke sett noen komplikasjoner

Legemidler ved fødsel

- Skriv om «**Rutiner ved operative inngrep**» på www.napos.no
 - inneholder liste over trygge smertestillende og midler som er aktuelle ved epiduralanestesi og ved keisersnitt
- De mest vanlige legemidler brukt ved fødsel er trygge
- Informere helsepersonell om akutt porfyri og medikamenter
- Samtale ved fødeklipp
- Viktig å sørge for et jevnt inntak av karbohydrater

**Sjekk medikamentdatabasen,
eller ta kontakt med NAPOS**

Oppsummert

- Få spesielle hensyn, følg generelle råd for gravide
 - Send inn en urinprøve ved første svangerskapskontroll
 - Send prøver ved mistanke om anfall
- Legemidler brukt under fødsel er trygge
- Tilstrekkelig karbohydratinntak
 - Svangerskapskvalme
 - Under fødsel